

Innherred samkommune

Økonomiplan 2008-2011

Administrasjonssjefens forslag 08.08.2007

Innledning	3
Rammer	3
Kommentarer fra de enkelte enheter	4
1. ØKONOMIENHET	4
2. IKT – ENHET	5
3. ORGANISASJONSENHET	7
5. LANDBRUK OG NATURFORVALTNING	11
6. PLAN, BYGGESAK, OPPMÅLING OG MILJØ	13
7. SERVICEKONTOR	15
8. DOKUMENTSENTERET	17
Framtidsbilder og utfordringer for Innherred.....	20

Innledning

De 8 enheter som pt. ligger i Innherred Samkommune, har nedenfor gjort en gjennomgang av tjenestetilbud og bemanning.

2007 er det siste året i den første prosjektperioden. Forsøket ansees å være vellykket. Både i den forskningsmessige evalueringen og interne evalueringprosesser konkluderes det med at kommunene har oppnådd en rekke gevinster knyttet til bedre kvalitet og mer effektiv ressursbruk i oppgaveløsningen. Samkommunen har i tillegg gitt grunnlag for en samordnet og politisk styrt utvikling av det interkommunale samarbeidet.

Det er vedtatt at kommunene skal søke om fornyelse av forsøket for en ny fireårsperiode. Målene med et nytt samkommuneforsøk er å videreutvikle og styrke samkommunen som et felles politisk og faglig utviklingsorgan for kommunene. Samkommunen skal utvikle sin næringspolitiske og regionale utviklingsrolle gjennom tiltak som kan iverksettes uten vesentlige endringer i lovregulerte oppgaver.

En viktig fornyelse i den kommende fireårsperioden vil være å utvikle en felles kommuneplan. Styrket intern organisering av plan- og utviklingsoppgaver skal danne utgangspunkt for nye initiativ når det gjelder samarbeid med nabokommuner, deltakelse i regionale partnerskap og bedre samordning mellom statlige etater.

Foreliggende økonomiplan for perioden 2008-2011 er basert på organiseringen i ISK for 2007. De forventede endringer som vil komme i den neste prosjektperiode er ikke lagt inn i planen for ISK, da prosjektet ikke er ferdig definert og politisk behandlet på dette tidspunkt. Det vises i den forbindelse til prosessen med forprosjekt for ny forsøksperiode, ISK2.

Rammer

Rammer til drift av Innherred Samkommune bevilges av morkommunene. Kostnadsfordelingen mellom Levanger og Verdal skjer i forhold til faktisk antall innbyggere (ca. 57% Levanger og ca. 43% Verdal). Begge kommuner har i sine økonomiplaner fordelt de tilgjengelige midler på kommunens enheter og sin respektive andel til ISK, ut fra dagens organisering mellom morkommuner og ISK. Ved endring i innhold mellom morkommuner og ISK i løpet av planperioden, forutsettes at rammefordelingen endres tilsvarende.

Rammer ISK (alle tall i mill. (2008kr))

Driftsramme ISK	2007	2008	2009	2010	2011
-fra LK	28,2	28,7	28,3	27,9	27,9
-fra VK	21,0	21,8	21,8	21,8	21,8
SUM	49,2	50,5	50,1	49,7	49,7

Investeringsramme IKT	2007	2008	2009	2010	2011
-fra LK	2,0	2,5	3,0	3,0	3,0
-fra VK	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
SUM	4,0	4,5	5,0	5,0	5,0

Driftsrammene er i økonomiplanen ikke fordelt mellom enhetene. Dette gjøres i det årlige budsjettarbeidet. Investeringer budsjetteres og regnskapsføres i hver enkelt morkommune, mens ansvaret for investeringene er lagt til ISK IKT-enhet.

Kommentarer fra de enkelte enheter

1. ØKONOMIENHET

1. Tjenestetilbud og bemanning

Enheden har hovedansvaret for følgende funksjoner:

- Råd/veiledning/opplæring overfor virksomhetene, rådmenn og andre
- Systemansvar for økonomisystemene
- Behandling av alle typer bilag (inkl. skanning)
- Økonomiplan
- Årsbudsjett
- Årsoppgjør/årsoppgjørdisposisjoner
- Periodiske rapporter (måned/kvartal)
- Økonomistyring (konsulenter for enhetslederne)
- Inngåelse og oppfølging av innkjøpsavtaler
- Innføring av nye elektroniske løsninger
- Avstemninger av regnskapet
- Terminoppgaver moms
- Økonomisk KOSTRA-rapportering
- Oppfølging/innfordring av alle kommunale krav
- Oppfølging av Startlån/etableringslån
- Låneopptak/Finansforvaltning
- Regnskapsføring mv. for tilknyttede selskap/enheter

Enheden er delt i tre fagenheter: Budsjett/analyse, regnskap og innfordring/fakturering og har 16,8 årsverk fordelt på 20 ansatte.

2. Hovedmål for 4-årsperioden.

Enhetsens overordnede mål er sammenfallende med samkommunens.

3. Endringer i perioden

3.1 Utvikling i brukergrupper i 4-årsperioden og i et 20-årsperspektiv.

Gjennom kompetanseoverføring fra fagenhet til de interne brukerne (øvrige enheter) vil den økonomiske kompetansen styrkes med den effekt at økonomistyringen forbedres på alle nivå. Dette skjer kontinuerlig i organisasjonen, og det bør være spesielt fokus på oppfølging av nye ledere og områder hvor økonomistyring er spesielt utfordrende.

En ser neppe for seg at den sentrale kompetansenheten skal endre sin form og betydning vesentlig i det ovennevnte perspektivet, men graden av elektroniske løsninger mot andre organisasjoner og internt i egen organisasjon vil kunne bli mye større enn vi har i dag.

3.2 Endrede krav i lov-/regelverk som påvirker driften.

Trenden fra sentralstyring til økt delegering til kommunalt sektor, samt nye tjenester og oppgaver for sektoren, nye lover/regler og ulike samarbeidsformer (ISK, NAV mv.) vil gi enheten nye utfordringer og nye bestillinger. Det bør tas høyde for at dette krever både endringskompetanse og -kapasitet.

3.3 Andre endringer i rammevilkår.

Enheten vil bygge videre på de positive effektene av samkommunen/samløkaliseringen ved å søke etter rasjonelle og sikre rutiner, samt prøve å tilpasse seg den lavere budsjetttramme gjennom økt effektivitet, forbedringer av rutiner/rapportering ved økt bruk av tekniske hjelpemidler, bl.a. mer effektiv bilagsbehandling, nye elektroniske systemer, økt kompetanse i egen enhet og i resten av organisasjonen.

4. Prioriteringer ved lavere økonomisk ramme

4.1 Vurdering av dagens ramme.

Ramma og dagens bemanning er noe lavere nå enn ved inngåelsen av ISK-forsøket. Det er oppnådd en del gevinster som har resultert i bedre tjenester eller lavere kostnader.

4.2 Tiltak med effektiviseringsgevinst.

Samlokalisering fra medio 2004 har bidratt til at det meste av oppgaver og ressurser er kommune-uavhengige. I fagenhet regnskap planlegges forestående generasjonsskifte og en generell vurdering av oppgavefordeling. Det vurderes også muligheter for å slå sammen fagenhetene regnskap og kommunal fakturering/innfordring til en fagenhet.

4.3 Nedprioritering av aktivitet.

Redusert ramme vil medføre reduksjon av antall ansatte i perioden. Dette vil redusere muligheten for å yte nødvendig bistand til organisasjonen, større sårbarhet ved fravær, men også en mulighet til å bli mer rasjonell. Enhetens kapasitet vil kunne bli en kritisk faktor i perioder med stort behov for ad-hoc oppdrag og økonomisk fokus. Arbeidsoppgaver som kontroll og innfordring vil måtte nedprioriteres med fare for økonomisk tap, og generelt vil utviklingsoppgaver måtte nedprioriteres.

5. Prioriteringer ved høyere økonomisk ramme

5.1 Prioriterte områder eller nye tiltak.

Utvikling av enheten gjennom kompetanseheving, kunnskapsformidling til ledere i hele organisasjonen, større ressurser på kvalitetssikring/kontroll og oppfølging av enheters behov for assistanse, tettere oppfølging av kommunale krav, og forbedring av innkjøpsrutiner. Utvikling av enhetens kompetanse bidrar til mer motiverte medarbeidere og bedre tilbud gjennom nye og bedre utnyttelse av systemverktøy.

2. IKT – ENHET

1. Tjenestetilbud og bemanning

Enheten har som hovedmål å gi de andre enhetene et moderne og hensiktsmessig verktøy, slik at de kan løse de oppgaver de er satt til. Enheten har liten egenverdi av de investeringer som gjøres. Enheten har i dag samme bemanning som da ISK ble dannet – 7 årsverk + 1 lærling. Skal vi greie de utfordringer som enheten står ovenfor, må bemanningen økes.

Enheten har hovedansvaret for følgende funksjoner

- Infrastruktur - nettverk

- Serverpark
- Drifting
- Autentisering og sikkerhet.
- Sikker oppbevaring av alle data.
- Brukerstøtte.
- Planlegging
- Veiledning for andre enheter.

2. Hovedmål for 4-årsperioden.

Samfunn

Ikt skal bli et tyngdepunkt i regionen ved å

- være en pådriver når det gjelder samfunnsutvikling igjennom deltakelse i forskjellige utviklingsprosjekt som DDT 1 og DDT 2
- inneha kompetanse til å påta seg et større ansvar overfor andre bedrifter
- medvirke til at andre aktører bygger bredbånd til befolkningen

Tjenester

Ikt skal tilrettelegge systemer slik at kommunene kan tilby effektive og gode tjenester til innbyggerne, ikke bare via servicekontoret, men også via nettet. Visjonen eKommune og døgnåpen forvaltning er en rød ledetråd.

Organisasjon

Ikt-enheten skal være en omstillingsdyktig og effektiv enhet med høy kompetanse. Et godt arbeidsmiljø skal bidra til lavt sykefravær.

Økonomi

Fortsatt utbygging av effektive Ikt-løsninger og lavest mulige driftsutgifter pr. pc eller pr. bruker er Ikt's bidrag til en god kommuneøkonomi. Dette skal sikre enhetene et moderne og effektivt verktøy til å løse dagens oppgaver.

3. Endringer i perioden

3.1 Utvikling i brukergrupper i 4-årsperioden og i et 20-årsperspektiv.

3.2 Endrede krav i lov-/regelverk som påvirker driften

Ikt blir påvirket av endrede lover og regelverk. Dette kan være på alle områder. Som eksempel kan nevnes Kunnskapsløftet og nye læreplaner i skoleverket. Her er utfordringene størst på grunn av mange lokasjoner.

3.3 Andre endringer i rammevilkår

Overgangen til stadig mer bruk av eTjenester og Døgnåpen forvaltning er også en stor utfordring. Dette er umulig å følge opp fra IKT uten økte økonomiske rammer.

4. Prioriteringer ved lavere økonomisk ramme

4.1 Vurdering av dagens ramme.

Dagens ramme er 2-3 mill for liten. Begrunnelsen er at IKT stadig pådrar seg større utgifter i form av leide linjer, volumøking, vedlikeholdsavtaler, lisensutgifter og vedlikehold av hardware.

4.2 Tiltak med effektiviseringsgevinst.

IKT driver i dag svært effektivt. Sammenlignet med andre kommuner kommer enheten svært godt ut. Med at IKT driver effektivt, betyr det at enheten klarer å sette ut enda flere pc'er, tilby nye løsninger (eks. trådløst nett både på telefon og data), hjemmekontorløsning osv.

Disse løsningene er det andre enheter som har nytte av. Enheten produserer effektiviseringsgevinster for de andre enhetene, men det fører til økte kostnader på IKT.

Dersom utgiftene med å drifte 1 pc måles, så er de omentrent halvert siden ISK ble etablert.

4.3 Nedprioritering av aktivitet.

IKT har for liten ramme allerede i dag. Dersom rammen må reduseres må antall pc'er kuttes. Hvordan det skal gjøres er uklart, men det er det eneste tiltaket som kan redusere driftsutgiftene.

5. Prioriteringer ved høyere økonomisk ramme

5.1 Prioriterte områder eller nye tiltak.

Ved høyere ramme til IKT blir enheten bedre i stand til å tilby de andre enhetene de moderne verktøyene som etterspørres. I alle fall må rammen være så stor at den dekker de faste utgiftene som IKT-enheten har.

3. ORGANISASJONSENHET

1. Tjenestetilbud og bemanning

Personal

Oppgavene til personaladministrasjonen omfatter rådgiving for ansatte og ledere på alle nivå, samhandling med fagforeningene, vernetjenesten, KS og andre kommuner. Organisasjonsenheten skal utvikle og vedlikeholde samkommunens arbeidsgiver- og personalpolitikk, drive system- og organisasjonsutvikling, sørge for oppdaterte verktøy i form av reglement og planverk. Ansvar og oppgaver:

- Rekruttering: Annonsering, søkeradministrasjon, vedtak og arbeidsavtaler, ansettelsesprosedyrer og ekspedisjon.
- Opplæring: Koordinering og gjennomføring av medarbeideropplæring, lederopplæring og systemadministrasjon.
- Forvaltning: Personalsaker, sekretariat og saksbehandling.
- Lover og avtaleverk: Forhandlinger, arbeidsgiver rådgivning og lederstøtte.
- HMS-IA: Sekretariat, utvikle rutiner, opplæring, koordinering, saksbehandling, samhandling med off. hjelpeapparat/andre, lederstøtte og rådgivning.

Lønn

Oppgaver for lønnsadministrasjonen omfatter rådgivning av ansatte og ledere på alle nivå, utvikling og vedlikehold av lønssystem og utlønningsarbeid.

Lønnsadministrasjonen håndterer all innlegging av lønnsinformasjon, utlønning, konteringer, permisjoner og fraværregistrering, sykemeldinger og refusjoner, påleggstrekk, skatteopplysninger, arbeidsgiverregister, pensjonsinnmelding i kasse og rapportuttak.

Enheten har 13, 3 årsverk fordelt på 15 medarbeidere.

2. Hovedmål for 4-årsperioden.

- **Tjenester:**

Organisasjonsenheten skal videreutvikle tjenestetilbudet og utføre de endringer og effektiviseringer som fører til bedre service overfor brukerne. Ny teknologi vil frigjøre ressurser på enheten. Disse ressursene vil bli benyttet til annen nødvendig saksbehandling og vil øke kvaliteten på tjenesteytingen.

- **Organisasjon:**

Enheten skal ha fokus på HMS arbeid, opprettholde godt arbeidsmiljø, motiverte medarbeidere, gi utfordrende arbeidsoppgaver og ha lavt sykefravær. Medarbeidersamtaler gjennomføres årlig med alle ansatte.

- **Økonomi**

Økonomistyring etter gitte budsjettammer

Organisasjonsenhetens mål er sammenfallende med samkommunens.

3. Endringer i perioden

3.1 Utvikling i brukergrupper i 4-årsperioden og i et 20-årsperspektiv.

Enheten vil arbeide aktivt med kompetanseoverføring til enhetene, slik at Organisasjonsenheten kan ha større konsentrasjon om de mer sentrale og ”tunge” saker innenfor fagområdet. En ser ikke for seg at enheten vil endre form og funksjon i vesentlig grad i et 4-årsperspektiv, selv om elektroniske løsninger vil endre våre arbeidsmetoder.

3.2 Endrede krav i lov-/regelverk som påvirker driften.

Enhetens arbeidsområde er i stor grad knyttet til lov- og avtaleverket. Her er det stadig endringer, men en forventer ikke endringer som vil ha vesentlig betydning for driften.

4. Prioriteringer ved lavere økonomisk ramme

4.1 Vurdering av dagens ramme.

Dagens ramme anses tilstrekkelig til å utføre de oppgaver enheten har.

4.2 Tiltak med effektiviseringsgevinst.

Videreutvikling av det elektroniske personal- og lønssystemet vil fortsatt gi noe effektiviseringsgevinst.

4.3 Nedprioritering av aktivitet.

En reduksjon i rammen på 5 % betyr at vi må foreta en nedbemanning tilsvarende 75 % stilling. Konsekvensen av dette er at vi ikke vil klare å øke kvaliteten på tjenesteytinga, jfr. ovennevnte.

5. Prioriteringer ved høyere økonomisk ramme

5.1 Prioriterte områder eller nye tiltak.

Styrke rådgivingstjenesten i enhetene.

4. KEMNER

1. Tjenestetilbud og bemanning.

Tjenestetilbudet innenfor skatte- og avgiftsinnfordringen innenfor ISK er tilfredsstillende. Delegasjon til servicekontorene fungerer godt og skattyterne får gjennom servicekontoret på Verdal muligheter for å drøfte ”enkle” skattespørsmål, inngå betalingsavtaler o.l. Skatteregnskapet blir i sin helhet ført fra kemnerkontoret i Levanger for begge kommuner. Takseringen i forbindelse med gjennomføringen av eiendomsskatt i hele kommunen i begge kommuner er gjennomført og foreløpig sluttført i 2007. En regner med ytterligere to års arbeid i forbindelse med vedlikehold av registre, oppdatering og henvendelser fra publikum vedr. eiendomsskatten. Kontoret har nå tatt i bruk det nye landsdekkende skatteregnskapssystemet SOFIE. For tiden har kontoret en bemanning på 7,5 årsverk og dette er for lavt, men ny stilling etter at en har fratrudd i forbindelse med pensjonsalder vil bli utlyst, slik at tallet blir 8,5 årsverk. På bakgrunn av kommunenes totale folketall er ikke dette tallet for høyt sammenlignet med andre kommuner.

2. Hovedmål for 4-årsperioden.

Samfunn.

Være ledende kommune i fylket i forbindelse med innføring og igangsetting av nye tiltak innenfor fagområdet skatt innføring. Fortsatt deltakelse i regionale prosjekt der kunnskap etterspørres.

Tjenester.

Delta i alle prosesser som medfører forenklinger for oppgavegivere, skattytere i skatte- og avgiftssystemet. Levering av terminoppgaver m.v., skal i hovedsak skje elektronisk.

Organisasjon

Medarbeidersamtaler skal gjennomføres for hvert år.

Alle ansatte skal delta på ett eksternt opplæringstiltak for hvert år.

Ytterligere ”sammensmelting” av organisasjon på bakgrunn av de foreliggende vedtak i begge kommunestyrer om samkommunens framtidige eksistens.

Økonomi

I forbindelse med innføringen av det nye skattesystemet reduseres kostnadene med 2-3% til datautgifter. Ytterligere reduksjoner utover dette vil direkte berøre det løpende arbeidet med skatte- og avgiftsinnfordringen.

I forbindelse med arbeidet med ajourholdet av eiendomsskattegrunlaget må det også tas en stilling kostnadene i denne forbindelse i perioden.

3. Endringer i perioden.

3.1 Utvikling i brukergrupper i 4-årsperioden og i et 20-års perspektiv.

Kemneren kan ikke se at det foreligger endringer innenfor dette området fra inneværende periode. Alle ting i forbindelse med skatteinnfordringen er veldig sentralstyrt. Dersom en ser på strukturen for ligningskontorene, så er det nok ganske sikkert endringer også på vei når det gjelder skatteinnfordringen, men endringer her har sterke sentrale politiske føringer. Lokal eller sentral innføring.

3.2 Endrede krav i lov-/regelverk som påvirker driften.

Skatteinnfordringen er under vurdering til enhver tid, statlig eller kommunalt ansvar er blant temaene. Etaten er prisgitt sentrale lover og forskrifter.

3.3 Andre endringer i rammevilkår.

Kemneren vurderer det slik at innføringsområdet, geografisk, søkes utvidet ytterligere. Dvs. flere kommuner under felles ledelse. Det bør også være fleksibel bruk av de lokale servicekontorer, dette blant annet dersom en vil utfordringen med statliggjøring av enheten.

Det er av stor betydning at lokale kunnskaper kommer til anvendelse i forbindelse med innføring av skatter og avgifter hos befolkningen, noe som blir fastsatt av statlige organ (ligningskontoret). Delt funksjon er også en sikkerhetsfunksjon for mest mulig riktig behandling innenfor dette området.

4. Prioriteringer ved lavere økonomisk ramme

4.1 Vurdering av dagens ramme.

Kostnadene ved et kemnerkontoret, er i vesentlig grad lønnskostnader og datakostnader til drifting av system. Dagens ramme ansees som forsvarlig, men egeninntekter i forbindelse med særnamsmannsarbeidet ved utleggsforretninger er betydelig redusert, da satsene er redusert fra sentralt hold.

4.2 Tiltak med effektiviseringsgevinst.

Tiltak i denne sammenheng er bemanningsreduksjon, da de største kostnadene er lønnskostnader. Kemneren gjør oppmerksom på at det er foretatt en bemanningsreduksjon på ca 10% i inneværende periode og ytterligere utover det kan ikke påregnes. Kemnerkontoret har absolutt minimum med hensyn til bemanning, dette også sammenlignet med andre sammenlignbare kommuner og det vises også til meldingen fra skattefogd i forbindelse med regnskapet som er behandlet i de to kommunestyrer nettopp.

4.3 Nedprioritering av aktivitet.

2 % reduksjon av kostnader i forbindelse med reduserte kostnader til data i forbindelse med det nye skatteregnskapet. Ytterligere nedprioritering av aktiviteten er ikke forsvarlig. Kroneeffekt av et innsparingstiltak på 5 %, utgjør kr 205 000,-. Med et budsjett hvor 91,1 % av kostnadene er lønnskostnader ekskl. opplæringstiltak (også personalkostnader) anser en dette for umulig, en slik effekt vil måtte bli en stillingsreduksjon på 50 %.

5. Prioriteringer ved høyere økonomisk ramme

5.1 Prioriterte områder eller nye tiltak.

Personellressursen må økes, effekten vil bli ca kr 80.000,-.

5. LANDBRUK OG NATURFORVALTNING

1. Tjenestetilbud og bemanning

Enheten har hovedansvaret for følgende funksjoner:

- Behandling av søknader etter jordlov, skoglov, konsesjonslov, odelslov, forurensingslov, lov om nydyrking, motorferdsellov.
- Behandling av reguleringsplaner som angår LNF- områder.
- Saksbehandling og kontroll av 900 søknader om produksjonstillegg.
- Saksbehandling og kontroll av 750 søknader om ferie-, og sykdomsavløsning.
- Behandle 50 søknader om utbygging av tradisjonelt landbruk.
- Behandle 20 søknader om tilleggsnæringer.
- Behandle 50 SMIL-søknader .
- Behandle 600 søknader etter Regionalt miljøprogram (RMP). Innført i 2005.
- Behandle søknader om vegbygging, ungskogpleie, planting og andre tiltak i skogbruket.
- Administrasjon av landbruksvikarordningen.
- Entreprenøroppdrag for statsallmenninger i Levanger kommune.
- Bidra til næringsutvikling innen tradisjonelt landbruk og tilleggsnæringer.
- Bidra til natur- og kulturbasert næringsutvikling.

Enheten har pr. i dag 10 årsverk som er fordelt på 9 faste stillinger og 1 prosjektstilling. (2-årig prosjekt). Enheten ble redusert med en stilling i 2005. På bakgrunn av landbruksressursene i ISK, dyrket mark (30 % vekt), antall driftsenheter (20 % vekt), antall landbrukseiendommer (40 % vekt) og arealet i ISK (10 %), blir det rammeoverført 6,9 millioner kroner i 2007. Enhetens budsjett for 2007 er ca. 4,0 millioner kroner.

2. Hovedmål for 4-årsperioden.

Enhetens overordna mål er identisk med samkommunens

Samfunn

- Stimulere og bidra til at ISK tar et lederansvar for at kommunene på østsiden av Trondheimsfjorden (fra Stjørdal i sør til og med Steinkjer i nord) ”tar” markedsandeler fra andre regioner og landsdeler. Dvs. blir det nye Jæren.
- Stimulere og bidra til at merkevarenamnet ”Innherred” kjøres fram.
- Arbeidet med rekruttering i landbruket må intensiveres.
- Opprettholde og forsterke miljøinnsatsen i landbruket.
- Hindre at deler av ”ISK” gror igjen.
- Bidra til balanse mellom husdyrproduksjon og spredeareal for å hindre forurensing fra landbruket.

Tjenester

- Effektiv saksbehandling basert på gjeldende lover og forskrifter
- Sammen med servicekontoret bidra til rask og effektiv kundebehandling
- Serviceinnstilt og faglig sterk organisasjon for gårdbrukerne og innbyggerne i ISK

Organisasjon

- Sykefravær lavere enn 4 %

- Prioritere bedre lagånd og avslutte henholdsvis Levanger-/Verdals-tenkingen, ”dvs. legge Rinnelva i rør ”
- Kompetanseutvikling
- Intensivere HMS-arbeidet

Økonomi

- Stimulere til nye prosjektstillinger
- God økonomistyring
- Bidra til økt omfang av gebyr- og betalingstjenester

Med nåværende bemanning går det for mye ressurser til kundebetjening, saksbehandling og lovpålagte oppgaver. Tenking og positivt bidrag til at ISK i tillegg til å bli det nye Jæren også skal øke omfanget av natur- og kulturbasert næringsutvikling ”lider”.

3. Endringer i perioden

3.1 Utvikling i brukergrupper i 4-årsperioden og i et 20-årsperspektiv.

Det forventes fortsatt en utvikling i retning av færre enheter og spesialisering innen landbruket i regionen. Det er en målsetting å opprettholde produksjonen i det tradisjonelle landbruket, samtidig som det forventes en økning i tilleggsnæringer.

3.2 Endrede krav i lov-/regelverk som påvirker driften.

Innskjerping av jordvernet i Jordloven fører til konflikter når kommunesentrene vokser utover dagens grenser.

3.3 Andre endringer i rammevilkår.

- Innføring av nytt kartsystem (skog + landskap) vil på kort sikt føre til merarbeid
- Rovdyrproblematikken, økning i kortnebbgåsbestanden og fugleinfluenta vil medføre merarbeid
- Større innsats for et ”reinere” landbruk krever økte ressurser
- Den nye Nasjonalparken vil kreve merarbeid
- Stimulere til økt avvirkning og foryngelsesarbeidet i skogbruket krever økte ressurser
- Nye samdrifts- og samarbeidstiltak krever økt kompetanse og fører til større bemanningsbehov

4. Prioriteringer ved lavere økonomisk ramme

4.1 Vurdering av dagens ramme.

Med dagens bemanning blir de lovpålagte oppgavene stort sett behandlet innen pålagte tidsfrister.

4.2 Tiltak med effektiviseringsgevinst.

Spesialisering av arbeidsoppgaver samt økt bruk av nettbaserte skjemaer og tjenester vil gi økt effektivisering.

4.3 Nedprioritering av aktivitet.

- Redusert budsjett dvs. bemanning vil medføre lengre saksbehandlingstid og nedprioritering av ikke lovpålagte oppgaver
- Nyskappingsarbeidet vil bli nedprioritert
- Økt arbeidsbelastning vil virke på sykefraværet

5. Prioriteringer ved høyere økonomisk ramme

5.1 Prioriterte områder eller nye tiltak.

- Sjøl om antall gårdbrukere reduseres, opprettholdes og økes produksjonen og fører til faglig dyktigere produsenter. Dette krever økt kompetanse av medarbeiderne.
- Økt omfang av leiejord og entreprenører i landbruket gir større sjanser for sykdom- og farlig ugrasspredning. Det kreves økt innsats på dette området.
- Økt service til gårdbrukerne og innbyggerne.
- Økt satsing på næringsutviklingsarbeidet generelt og i Nasjonalparken spesielt.
- Mulighet for kompetanseutvikling blant medarbeiderne.
- God oppfølging av tradisjonelle og lovpålagte arbeidsoppgaver.

6. PLAN, BYGGESAK, OPPMÅLING OG MILJØ

1. Tjenestetilbud og bemanning

Enheten har hovedansvaret for følgende funksjoner

- Byggesaksbehandling
- Fradelingssaker
- Forurensningsmyndighet i.h.h. til forurensningsloven
- Kartlegging, deling og registrering av grunneiendommer.
- Utarbeiding og behandling av overordnede fysiske planer i h.h. til plan- og bygningsloven, dvs. kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner
- Behandling av reguleringsplaner og bebyggelsesplaner.
- Stedsutvikling
- Forberede saker til politisk behandling for samkommunestyret og komiteene i morkommunene.

Enheten utfører i hovedsak lovpålagte tjenester ut fra plan- og bygningsloven, forurensningsloven og lover som regulerer oppmålingstjenesten.

Bemanningen er 17,5 årsverk fra 2. kvartal 2007

Denne bemanningen er lav i forhold til det som forventes av tjenesteproduksjon fra enheten.

2. Hovedmål for 4-årsperioden.

Enhetens overordna mål er sammenfallende med samkommunens.

Samfunn:

- Fortetting med kvalitet i tettstedene
- Sikre et godt og allsidig bo- og oppvekstmiljø
- Felles arealplan for Innherred samkommune

Tjenester

- Effektiv saksbehandling bygget på gjeldende planer, lover og forskrifter
- Åpen og lett tilgjengelig organisasjon for innbyggerne
- Prioritere nettbaserte tjenester/innføring av ny teknologi i tjenesteproduksjonen

Organisasjon

- Sykefravær lavere enn 4 %

- Prioritere samhandling basert på helse, miljø, sikkerhet, trivsel
- Kompetanseutvikling
- Samordne enhetens virksomhet i ISK

Økonomi

- Styrke inntektsgrunnlaget for gebyrpliktige tjenester
- God økonomistyring

3. Endringer i perioden

3.1 Utvikling i brukergrupper i 4-årsperioden og i et 20-årsperspektiv.

Det forventes fortsatt vekst i innherredsregionen. Næringsutvikling og økt bosetting stiller store krav til god kvalitet og effektivitet i forbindelse med plan- og byggesaksbehandling og oppmålingstjenester. Det vil være viktig å ha god kompetanse innen denne tjenesteproduksjonen.

3.2 Endrede krav i lov-/regelverk som påvirker driften.

Fra og med 2008 vil særlig følgende endringer i lov-/regelverk påvirke driften:

- Endringer i plan- og bygningsloven vil medføre økt saksbehandling.
- Saksbehandling i hht. forurensningsforskriften er overført til kommunene fra fylkesmannen. Ansvar for denne saksbehandlingen er lagt til plan, byggesak, oppmåling og miljø i samkommunen.
- Ny lov om kart og oppmåling.

3.3 Andre endringer i rammevilkår.

Det forventes at flere tjenester overføres fra statlig- og fylkeskommunalt nivå til kommunene.

4. Prioriteringer ved lavere økonomisk ramme

4.1 Vurdering av dagens ramme.

Enheten er i stor utstrekning selvfinansiert av gebyrinntekter. Det forventes fortsatt høy aktivitet i samfunnsutviklingen i regionen noe som medfører høy etterspørsel etter tjenester innenfor plan, byggesak og oppmåling. Med dagens bemanning vil det fortsatt bli lang saksbehandlingstid innen enhetens ansvarsområde. Dette er uheldig i forhold til for eksempel byggebransjen. Videre vil plan- og utredningsarbeid på overordnet nivå fortsatt ha lav prioritet. Det samme gjelder forvaltning av forurensningsloven.

4.2 Tiltak med effektiviseringsgevinst.

Det vil fortsatt bli lagt til rette for økt bruk av nettbaserte tjenester.

4.3 Nedprioritering av aktivitet.

Redusert ramme/bemanning vil medføre lengre saksbehandlingstid/færre behandlede saker og med det reduksjon i gebyrinntektene. Næringslivet, innbyggere og bygge- og anleggsfirmaene vil bli særlig skadelidende. Dette er lite ønskelig. Konsekvenser ved kutt i rammen oppsummeres slik:

- Redusert kapasitet på plan- og byggesak- og oppmålingsbehandlingen
- Økt behandlingstid, dvs. utbyggerne, tiltakshavere og enkeltsøkere må vente lenger på godkjenning av planer og byggesaker
- Redusert service

- Klarer ikke å hode lovpålagte tidsfrister i forbindelse med plan– og byggesaksbehandlingen
- Reduserte gebyrinntekter eller økte gebyrsatser
- Nedprioritering av utøvelse av forurensningsmyndigheten
- Nedprioritering av planarbeid/utredninger i egen regi
- Nedprioritering av utviklingsprosjekt internt og deltakelse i eksterne prosjekt
- Dårlig oppfølging av nye lovpålagte oppgaver

5. Prioriteringer ved høyere økonomisk ramme

5.1 Prioriterte områder eller nye tiltak.

Arbeidssituasjonen til PBOM styres mye av aktiviteten i regionen. Enheten er en viktig brikke i forbindelse med tilrettelegging for boligbygging og næringsutvikling. For tiden er det stor aktivitet i regionen og analyser av markedet tyder på at dette vil vare ved i flere år fremover. Antall innbyggere i regionen øker sterkt. Økt ramme vil sette enheten bedre i stand til å legge forholdene best mulig til rette for økt bolyst og næringsutvikling. Høyere økonomisk ramme/ bemanning for enheten oppsummeres slik:

- Økt kompetanse på enheten slik at den er bedre rustet til å løse viktige oppgaver i forbindelse med tilrettelegging for økt bolyst og næringsutvikling
- God planberedskap
- Revisjon av kommuneplanene arealdel i begge morkommunene gjennomføres
- Økt service til innbyggerne
- Økt inntjening ved raskere behandling av plan – og byggesaker
- Prioritere opp utøvelse av forurensningsmyndigheten
- Prioritere opp planarbeidet
- Prioritere opp utviklingsprosjekt internt og deltakelse i eksterne prosjekt
- God oppfølging av nye lovpålagte oppgaver

7. SERVICEKONTOR

1. Tjenestetilbud og bemanning

Servicekontoret skal være et naturlig møtested for alle innbyggere i Innherred samkommune. Servicekontoret er kommunens førstelinjetjeneste, hvor du kan få informasjon og veiledning om hele kommunens tjenesteområder, her finner du kommunens sentralbord, timebestilling kan formidles direkte mellom innbygger og saksbehandler. For enkelte tjenester utføres forberedende eller fullført saksbehandling.

I tillegg utfører enheten følgende tjenester:

- Husbank/bostøttekontor
- E –dialog ”Chatting” med innbyggerne
- Forbrukerinformasjon
- Turistinformasjon
- Kommunens kontantkasse
- Kommunens postmottak
- Forhåndsvalg
- Kopiering, salg av kinobilletter, billettsalg ved enkelte kulturelle begivenheter.
- Salg av bygdebøker
- Utleie av biler (LK) utleie av tilhengere (VK)
- Tilgang til alle kommunale søknadsskjema, utskrift av kart.

- Planer for offentlig ettersyn.

Servicekontoret har en samlet bemanning på 18 ansatte fordelt på 13,35 årsverk (vakanse 0,50 årsverk innvilget velferdspermisjon)

1 felles enhetsleder ISK.

Servicekontoret Levanger kommune: 9 ansatte (6,85 årsverk – vakanse 0,5 årsverk pga permisjon). Servicekontoret i Verdal kommune: 8 ansatte (5,5 årsverk)

2. Hovedmål for 4-årsperioden.

Samfunn

- Servicekontoret skal være en aktiv pådriver i kommuneorganisasjonen for å gi et helhetlig servicetilbud til alle innbyggere i Verdal og Levanger kommune (Innherred samkommune)
- Servicekontoret skal være et naturlig kontaktpunkt for alle brukere av offentlige tjenester, det skal legges til rette for en mer brukervennlig offentlig forvaltning i tett samarbeid med det Nye Arbeids og Velferdskontoret (NAV).

Tjenester

- Servicekontoret skal gi tjenester som er basert på tre grunnpilarer:
Tilgjengelighet – Kvalitet - Service
- I perioden 2008 – 2011 skal samarbeidet mellom enhetene og servicekontoret vedlikeholdes og videreutvikles i hht forpliktende samarbeidsavtaler.

Organisasjon

- Servicekontoret skal være omstillingsdyktig, kreativ og utføre de nødvendige endringer som fører til bedre service overfor våre brukere.
- Servicekontoret skal ha kontinuerlig fokus på HMS arbeid, opprettholde godt arbeidsmiljø, motiverte medarbeidere, utfordrende arbeidsoppgaver og lavt sykefravær. Medarbeidersamtaler gjennomføres årlig med alle ansatte.
- Servicekontoret skal være aktiv pådriver og en god samarbeidspartner med det nye Arbeids og Velferdskontoret (NAV)

Økonomi

- Økonomistyring etter gitte budsjetttrammer
- Positivt driftsresultat.
- Vurdere tiltak for nye inntektskilder for servicekontoret.

3. Endringer i perioden

3.1 Utvikling i brukergrupper i 4-årsperioden og i et 20-årsperspektiv.

Mer krevende brukergrupper, krav om mer effektiv og tilgjengelig forvaltning.

Mer nettbaserte tjenester, døgnåpen forvaltning

Krav om stor breddekunnskap og generell kompetanseheving i 1.linjetjenesten/servicekontoret

Krav om meroffentlighet.

Brukermedvirkning.

3.2 Endrede krav i lov-/regelverk som påvirker driften.

Krav om meroffentlighet, ivaretagelse av personvern og taushetsplikt

3.3 Andre endringer i rammevilkår.

Framtidige endringer i ISK samarbeidet, servicekontoret trekkes tilbake til morkommunene, tettere kommunesamarbeid, ny forsøksperiode for ISK enhetene.

Etablering av lokale NAV kontor i Levanger og Verdal, kommunale tjenester og ressurser overføres fra servicekontoret til NAV kontoret.

4. Prioriteringer ved lavere økonomisk ramme

4.1 Vurdering av dagens ramme.

4.2 Tiltak med effektiviseringsgevinst.

Reduserte portoutgifter, overgang til nettbaserte løsninger.

Ingen vikarer ved sykefravær, redusert bemanning

Innkjøpsstopp data og telefoniløsninger

Omstillingsdyktig servicekontor

Mer fullmakter og tjenesteoverføringer til servicekontoret

4.3 Nedprioritering av aktivitet.

- Hovedandelen av budsjettet til servicekontoret er lønnsmidler, ved redusert ramme på 5% vil dette føre til reduksjon med en hel stilling kr 300.000. (nedbemanning med en halv stilling på hvert servicekontor)
- Redusert bemanning i servicekontoret, vil først og fremst føre til dårligere tilgjengelighet, kvalitet og service overfor våre innbyggere. Dette vil begrense mulighetene for kompetanseheving og videreutvikling av servicekontoret.

5. Prioriteringer ved høyere økonomisk ramme

5.1 Prioriterte områder eller nye tiltak.

- Økt bemanning, fra deltid til heltidsstillinger
- Kompetanseutvikling.
- Innkjøp av nytt teknisk utstyr, PC skjermer, publikums pc, kopimaskin, hodetelefoner.
- Innkjøp av infohyller for turistinfo, fornying og forbedring av servicekontorets lokaler både i Levanger og i Verdal.
- Midler til HMS – tiltak, sosiale tiltak for alle ansatte i servicekontoret

8. DOKUMENTSENTERET

1. Tjenestetilbud og bemanning

Enheten har hovedansvaret for følgende funksjoner:

- Post- og arkivtjenesten i alle tre kommunene
- Informasjon; ekstern info via kommunenes hjemmesider/annonser, intern info via intranettet
- Utbetalinger (anvisning) sosial-/barnevernstjenesten, samt merkantile oppgaver knyttet til enhetene Helse/rehab. og Barn/familie.
- Innkjøp av kontorrekvisita/mobiltelefon. En del interne tjenester forøvrig.
- Intern opplæring

Enheten har 9,3 antall årsverk med 12 ansatte: 3 arbeider med informasjon og støttetjenester, 4 med arkivtjenester og 1,8 med merkantilt arbeid (anvisning) for sosial-/barnevernstjenesten.

2. Hovedmål for 4-årsperioden.

Samfunn

- Innbyggernes og næringslivets behov skal stå i sentrum for utviklingen av en digital kommune. Landsgjennomsnittet viser at mer enn 8 av 10 nordmenn har tilgang til Internett, og disse søker stadig større grad info og tjenester fra det offentlige på nettet. Vi skal i 4-årsperioden gjøre flest mulig tjenester tilgjengelige på nett og legge til rette for alle brukergrupper. Effektiv bruk av e-tjenester skal bidra til frigjøring av ressurser til direkte tjenesteyting.
- Våre kommuner skal aktivt utnytte moderne IKT-teknologi og skape en tilgjengelig og effektiv forvaltning og gode tjenester til innbyggerne og næringslivet.
- Raskere og enklere tilgang og informasjonsutveksling mot innbyggere/næringsliv.
- Lokaldemokrati – vi skal bidra slik at informasjon som beskriver prosessene til framtidige politiske saker og fortløpende synliggjøre vedtak på Internett.

Tjenester

• INTERNETT

Gi innbyggerne mulighet til å velge kommunikasjonskanal, men prioritere den digitale kanalen. Videreutvikle våre hjemmesider, øke de interaktive tjenestene mot innbyggerne, oppfylle norge.no's kvalitetskriterier til hjemmesider, samt oppfylle eNorgeplan innen 2009. Oppfyllelse av den krever at vi får på plass en sikkerhetsportal med digital signatur for å sikre identifikasjonen av brukeren, noe som igjen gir mulighet for å innføre fullelektronisk kommunikasjon mellom kommunene, innbyggerne og næringslivet.

Etablering av selvbetjeningsløsninger og el.publikumstjenester via vår portal representerer nye utfordringer mht personvernet. Risikoanalyser utarbeides.

Kart- og geodata spiller en viktig rolle i kommunal saksbehandling og utvikling av kvalitativt gode tjenester. For næringslivet ligger det betydelige verdiskapningsmuligheter i å utvikle tjenester på grunnlag av geografisk informasjon.

• ARKIVTJENESTEN

Videreføre arbeidet med helelektronisk arkivdanning i alle enheter. Informasjonsteknologi skal tas i bruk og utnyttes effektivt innenfor de områder der vi i dag har store papirbaserte dokumentarkiver for å redusere drifts- og vedlikeholdskostnader for arkivene, samtidig som tjenestene forbedres vesentlig. Arkivdepotet bør gjøres tilgjengelig for innbyggerne gjennom et samarbeid med bibliotekene og det interkommunale arkivselskapet.

• INTRANETT

Kommunene skal gjennom sitt Intranettet sørge for en effektiv intern informasjonsflyt.

Intranettet skal være brukervennlig og lite ressurskrevende, slik at de ansatte selv kan søke informasjon. Den skal bidra til å utvikle en samlet tilgang til info for alle ansatte noe som skal resultere i en felles kultur.

• MERKNATILT SOSIAL/BARNEVERN:

Oppstart av NAV i kommunene vil i stor grad påvirke dette tjenesteområdet. Hvilke ressurser som overføres til de nye NAV kontorene avgjør hvorvidt tjenesten blir videreført i enheten.

Organisasjon

- Prioritere samhandling basert på helse, miljø, sikkerhet, trivsel
- Sykefravær lavere enn 4 %

- Kompetanseutvikling; videreutvikle IT-kunnskapen blant medarbeiderne
- Bestrebe et godt arbeidsmiljø som ivaretar den enkelte ansatte

Økonomi

- God økonomistyring – holde årsbudsjettet og styre ihht til økonomiplanene.

3. Endringer i perioden

3.1 Utvikling i brukergrupper i 4-årsperioden og i et 20-årsperspektiv.

Når dagens yngste innbygger vokser til, vil vi møte et helt annet krav til kommunikasjon som offentlig instans. De vil kreve at våre tjenester i langt større grad er tilgjengelig på nett 24t i døgnet.

3.2 Endrede krav i lov-/regelverk som påvirker driften.

Ny offentlighetslov, nye krav til eDialog med innbyggerne gjennom eNorgeplan 2009. Innbyggerportalen MinSide skal bli et offentlig elektronisk servicekontor på Internett der innbyggerne kan få utført el.tjenester med utgangspunkt i en personlig side med sikker pålogging. Målsettingen er at alle relevante statlige, fylkeskommunale og kommunale tjenester vil bli tilgjengelige på MinSide. Siden skal kunne nås både via norge.no og fra kommunens egen portal.

3.3 Andre endringer i rammevilkår.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologien framstår i dag som ett av de viktigste virkemidlene for modernisering og omstilling i offentlig sektor. Effektiv bruk av IKT kan i betydelig grad erstatte manuelle prosesser og rutiner og bidra til frigjøring av ressurser til direkte tjenesteytende virksomhet. Den teknologiske utviklingen går raskt. Nye teknologiske løsninger utvikles kontinuerlig, kapasiteten øker, og det skjer en sammensmelting av tele- og datatjenester. Kompetanseutfordringene er formidable. Samtidig skjer det viktige strukturelle endringer i kommunene med regionalisering, interkommunalt samarbeid, etablering av interkommunale selskaper mv.

4. Prioriteringer ved lavere økonomisk ramme

4.1 Vurdering av dagens ramme.

Enheten har ansvar for en del interne tjenester som innkjøp av kontorrekvisita, samt annonsering. Disse utgiftspostene har vi ikke full styring med iom at andre er bestillere, samtidig som vi ikke har historiske tall.

Lav budsjettamme til kompetanseheving ved enheten. Har nytilsatte, noe som vil øke kursutgiftene.

4.2 Tiltak med effektiviseringsgevinst.

Mener å ha tatt ut de effektiviseringsgevinstene vi kan ved innføring av el.arkiv. Men ved å bistå enhetene ute, kan kommunen få tatt ut større eff.gevinster ved omlegging av dagens manuelle rutiner. Vi bistår med opplæring.

4.3 Nedprioritering av aktivitet.

I og med at budsjettet i hovedsak er lønnsmidler (90 %), vil en redusert ramme medføre reduksjon av antall ansatte. Innskrenkingen vil gå ut over tjenestene ut i mot publikum på nett, samt at det internt vil påvirke saksgangen, da vi er første ledd i saksbehandlingen i organisasjonen samt holder arkivene

oppdaterte. Redusert informasjon til politikere og næringsliv. Vil ikke holde lovpålagte tidsfrister i forbindelse med arkivplan, offentlighetslov m.fl.

5. Prioriteringer ved høyere økonomisk ramme

5.1 Prioriterte områder eller nye tiltak.

Høyere økonomisk ramme for enheten vil:

- Først å fremst bli brukt til bedre bemanning (kontorlærling).
- Øke kompetanse på enheten, slik at kommunene kan bli en moderne e-forvaltning og på denne måten ta ut gevinster lagt i dagens IT-investeringer
- Økt service til innbyggerne
- Raskere svar på henvendelser, enten de kommer på papir eller elektronisk.
- Prioritere opp utviklingsprosjekt internt og deltakelse i eksterne prosjekt

Oppsummert vil høyere økonomisk ramme gi raskere og enklere tilgang på informasjonsutveksling og bidra til å ivareta offentlighetskravet og øke den demokratiske medvirkningen til innbyggere/næringsliv.

Framtidsbilder og utfordringer for Innherred

Kapitlet bruker bla. fakta og analyser fra ”Muligheter for samarbeid og vekst på Innherred” av cand.oecon Erik Holmelin, Agenda AS, presentert på seminar på Jægtvolden 3. mai 2005 http://www.innherred-samkommune.no/saker/skom/050609/24_a_1.pps), ”Næringsanalyse Innherred” av Knut Vareide, Telemarksforskning, presentert samtidig http://www.innherred-samkommune.no/saker/skom/050609/24_a_2.pdf og ”[Scenarier Trøndelag 2020](#)”, Dialog om utviklingen av Trøndelag, Arena 1/2007.

Generelle utviklingstrekk

Generelt er det byområdene i Norge som har befolkningsvekst, med ca 1 % pr år og tilsvarende vekst i antall arbeidsplasser. Ungdommene flytter til storbyene for utdanning, bor i byen i sen ungdomsfase og flytter deretter ut i pendlingsområdet 10 år senere på jakt etter det gode bosted. Kommunene i pendlingsområdet får derfor en boligstyrt utvikling hvor befolkningsveksten er drivkraften i næringsutviklingen.

Norge fikk flere nye innbyggere i 2006 enn noen gang tidligere. Folketallet økte med 0,88 %, den største relative økningen siden 1957. (Kilde: SSB.) I tidligere perioder med betydelig økning i folketallet, har fødselsoverskuddet stått for økningen, i 2006 stod fødselsoverskudd for ca 40 % og flytteoverskudd fra utlandet for ca 60 %.

Rogaland hadde nesten like stor relativ befolkningstilvekst som Oslo/Akershus med ca 1,8 %. Sør-Trøndelag hadde 1,3 %, og Nord-Trøndelag hadde 0,3 % men med svært store variasjoner mellom kommunene.

Tunge regionale utviklingstrekk

I Trøndelag er Trondheim under utvikling til et integrert regionalt storbyområde, og større aksjonsradius på arbeidsmarkedet gir nye bosettingsmuligheter. Jakten på det gode bosted gir en boligstyrt befolkningsutvikling i pendlingsområdet hvor det samtidig skjer en økning i kompetansetetthet og det menneskelige ressursgrunnlag. Pendlingsområdet er for tiden på 30-40

minutter, noe mer i høykonjunktur enn i lavkonjunktur. Utenfor dette pendlingsområdet faller utflyttingsraten og dermed også befolkningsveksten betydelig.

Levanger og Verdal ligger i randsonen til pendlingsområdet til Trondheim. Dette betyr at kommunene ikke helt og fullt kan satse på en boligstyrt befolkningsutvikling, men heller ikke se bort fra den. Det er viktig å være en aktiv bostedskommune, siden disse vinner på alle fronter.

Kjennetegnet for Trondheimsregionen er videre at det skjer en rask overgang fra industrisamfunn til informasjonssamfunn, hvor kompetansekrevene servicearbeidsplasser innenfor IT, elektroniske teletjenester og konsulenttjenester øker. Industriarbeidsplassene presses utenfor storbyområdets grenser. Levanger og Verdal kan sies å ligge i ytterkant av storbyens grenser og således være et mulig ”nedslagsfelt” for fortsatt industri og industrielle nyetableringer.

Sett over de siste 10-12 år ligger Verdal og vipper når det gjelder positivt befolkningsutvikling. Levanger er noe mer stabil på økning i befolkningen.

Fra 2005 til 2020 forventes det 3,0 % vekst i befolkningen i Verdal, 5,6 i Levanger. Nordover forventes 3,9 % vekst i Inderøy og 0,7 % i Steinkjer.

I 2006 økte folketallet i Levanger og Verdal med ca 0,5 % i hver kommune, Levanger et hestehode foran Verdal. Stjørdal økte med 1,9 % og Steinkjer med 0,7 %. Inderøy hadde en nedgang på 0,3 %. De siste 7 årene har det vært vekst i befolkningen i Innherredsregionen (Kilde: Næringsanalyse for Innherred 2006 av Knut Vareide og Veneranda Mwenda, Telemarksforskning.) Men veksten er ganske lav og langt under landsgjennomsnittet.

I våre dager er det helt avgjørende at begge i et parforhold kan finne seg arbeid i grei pendleravstand fra heimen.

2/3 av de yrkesaktive som bor i Verdal, har arbeidsplassen sin innenfor kommunen. 16 % pendler til Levanger, 5 % til Steinkjer og 3 % til Trondheim. Under 1 % stopper opp på vegen sørover for å jobbe på Stjørdal.

25 % av de yrkesaktive som bor i Levanger, har arbeidsplassen sin utenfor kommunen. Største gruppen pendler til Verdal (6 %), og nesten like stor andel til Trondheim (5 %). 2 % pendler til Steinkjer og like stor andel til Stjørdal.

20 % av de som arbeider i Verdal er sysselsatt i industri, mens nesten 1/3 av de som arbeider på Levanger er sysselsatt innen helse- og sosialtjenester og 12 % innen industri. 11 % i Levanger er sysselsatt i undervisning. 9 % i Levanger er sysselsatt i jordbruk, det samme er 11 % i Verdal. Henholdsvis 13 % av de som er sysselsatt i Levanger og 17 % i Verdal, arbeider i handel, hotell- og restaurantnæringen.

Sammenlagt er Verdal og nabokommunen Levanger tung på industri, mens begge kommunene drar nytte av at Levanger har sykehus. Nesten halvparten (48 %) av netto utpendling fra Verdal, er innenfor helse- og sosialtjenester, dvs i all hovedsak til sykehuset. Industri og bygg/anlegg er de næringer i Levanger hvor det er størst netto utpendling.

Levanger og Verdal kommuner kan velge ulike strategier for å dra nytte av storbyutviklingen;

- Forsøke å hekte seg på Trondheimsområdet gjennom bedre kommunikasjon
- Spesialisere seg på produksjon av varer og tjenester til næringslivet i Trondheimsområdet
- Utvikle fritidsaktiviteter for Trondheimsområdets befolkning

Næringslivets krav til kompetanse øker mye raskere enn det arbeidsmarkedet kan tilby, næringskompetanse blir dermed en betydelig knapphetsfaktor for bedriftene. Siden næringskompetansen søker mot det gode bosted og felleskap med likesinnede mennesker, tenderer kompetansekrevede bedrifter mot å flytte etter, dit næringskompetansen velger å bo.

Kompetansesamfunnets folk velger selv sitt bosted, steder som har utviklingspreget og utviklingsrettet image vinner kampen om kompetansen. Slike bilder skapes gjennom:

- Suksess med befolknings- og næringslivsvekst
- Bostedskvaliteter og kommunal service
- Kulturelle vannhull og møteplasser
- Urbane storbykvaliteter
- Aktiv markedsføring, profilering, arrangementer

Næringsutvikling i Innherredsregionen

I det årlige ”Nærings NM”, analyserer Telemarksforskning for NHO årsregnskaper mhp på lønnsomhet, vekst i omsetning, nyetablering og næringslivets størrelse i forhold til antall innbyggere og rangerer vel 80 regioner ut ifra hvor godt næringslivet i en kommune eller en region går.

Innherredsregionen, som består av Levanger, Verdal, Inderøy, Steinkjer og Verran kommuner utgjør 60 000 innbyggere.

Basert på regnskapstallene fra 2004 var Innherred på 4.plassen i 2006, etter å ha vært på 6. plass året før. ([”Nærings NM 2005. Topp og bunn i regional næringsutvikling”](#).)

Året etter, i 2006, har vi rast nedover rangeringslisten til 60. plassen. ([”Nærings NM 2006. Topp og bunn i regional næringsutvikling”](#))

Knut Vareide og Veneranda Mwenda påpeker at dette er en svært sterk tilbakegang, ettersom Innherred i de to siste årene har vært blant de beste regionene når det gjelder næringsutvikling. Alle kommunene i Innherred har tapt terreng i 2005, mens Verdal fremdeles er rangert som nr 40 av 431 kommuner når det gjelder næringsutvikling.

Det har vært en nedgang i sysselsettingen i Innherredsregionen i 2005, både i offentlig og privat sektor. Noe av nedgangen er knyttet til landbruket, men det var også en nedgang i antall arbeidsplasser i handel og forretningsmessig tjenesteyting, bransjer som har vekst ellers i landet.

Det er spesielt nyetablering og vekst i omsetning vi scorer lavt på. Innherred er den regionen som har gått nest mest tilbake av over 80 regioner i Norge. Generelt har det vært en sterk økning i nyetableringer i Norge i 2005, mens Innherred hadde nesten ingen økning. Det var en generell nedgang i landet som helhet på andel foretak med realvekst i omsetning, mens nedgangen var sterkere på Innherred enn i resten av landet.

Stavangerregionen ligger på topp i 2006. Det samme gjorde den i 2003, 2004 og 2005.

Det er en utfordring å komme sterkere tilbake i 2008! I ”Utviklingsplan Innherred 2007-2009” ble ambisjonen uttrykt som ”Innherred skal være en av Norges tre beste næringsregioner”

Innherredsregionen har under mottoet ”nyskapende næringsregion” arbeidet i lag i 2006 med følgende prosjektområder:

- innovasjon og gründerutvikling
- opplevelsesnæring/reiseliv
- landbruk
- industri/teknologi
- infrastruktur

Innen reiseliv er det etablert et felles selskap for destinasjonsutvikling, Innherred reiseliv, hvor alle 5 kommunene i Innherredsregion er med i partnerskap med alle viktige næringsaktører. Dette er en bransje med stort verdiskapingspotensial på Innherred.

For 2007 ønsker Levanger og Verdal kommuner å arbeide videre gjennom prosjektsamarbeid med de øvrige Innherredskommuner framfor omfattende programsamarbeid.

I regi av Frostating arbeides det for å få utviklet verdiskaping gjennom økt turisme med Olavsarven som plattform. En søker kraftfulle partnere for videreutvikling av prosjektet, og samarbeid langs akse Stiklestad – Nidaros vil være naturlig.

Regional tjenesteproduksjon

Også når det gjelder kommunale tjenester er det viktig og nødvendig å tenke regionvis for å videreutvikle og bedre tjenestetilbudet på flere områder. Et eksempel på dette er Innherred Interkommunale Legevakt IKS hvor Frosta, Inderøy, Levanger og Verdal fra 1. desember 2006 har gått sammen for å sikre en stabil og god fremtidig legevakttjeneste.

Første versjon av felles fylkesplan

Utvikling av felles fylkesplan for Trøndelag (2005-2008) er en erkjennelse av at Trøndelag har et potensial utover det som er realisert og et uttrykt ønske om å utnytte regionens fortrinn og vekstmotorer bedre.

Trøndelag ønsker å satse på ungdom. Videre å styrke samhandlingen mellom de ulike aktører i regionen og framstå utad som en samlet region.

Retningen for utviklingen av Trøndelag er anvist slik:

- Et meningsfylt liv og et godt samfunn for Trøndelags viktige ressurs – menneskene som bor her
- Kunst og kulturaspektet skal integreres i alle deler av samfunnsutviklingen
- Trøndelag skal bli den mest kreative regionen i Europa
- Bedre samhandling mellom distriktene, byene og Trondheims skal gjøre Trøndelag sterkere, og bidra til en balansert utvikling i hele regionen.

Ut ifra fylkesplanen trekkes de viktigste områdene for felles innsats ut i et samhandlingsprogram for det enkelte år. Programmet skal representere områder hvor felles innsats tilfører en ekstra styrke.

Viktigste tiltak for 2007 er:

- Arbeide for byggestart av et kombinert bio- og gasskraftverk på Skogn
- Helhetlig strategisk utvikling av det regionale innovasjonsarbeidet
- Profilerings av regionen som nasjonal og internasjonalt reisemål, med utgangspunkt i Olavsarven

- Markedsføre trøndersk mat/øke tilbudet av trøndersk mat i serveringsbedrifter og dagligvarebutikker

Felles fylkesplan 2009-2012

I prosessen med å videreutvikle felles fylkesplan videre framover, er følgende trender identifisert som vil påvirke samfunnsutviklingen framover:

- En verden av byer
  - Fra 2008 vil det være flere i verden som lever urbant enn ruralt
  - Det foregår en sterk sentralisering i Trøndelag
- Regionenes Europa
  - Det er i regionene veksten skjer, og det er mellom regionene konkurransen om veksten finner sted
- Færre hender skal gjøre mer
  - Framover blir kampen om arbeidskraften stor, både om den høykompetente arbeidskraften og hendene som trengs innefor service og kommunal tjenesteproduksjon
- Maksimere muligheter
  - Jeg-generasjonen, som setter seg selv fremst, tar over etter Vi-generasjonen, som var lojale.
- Realfag er for nerder
  - Færre unge velger realfag
  - Samtidig trenger vår landsdel denne kompetansen mer enn noen andre
- Et internasjonalt næringsliv
  - Næringslivet må tilpasse seg internasjonale rammebetingelser
  - De store internasjonale bedriftene operer uten landegrenser, og flytter virksomheten dit hvor kompetansen finnes til lavest mulig pris
- Kampen om energien
  - Forventes en økning i det globale energiforbruket på om lag 50 % fram til 2030
  - Trøndelag har ustabil energitilgang
- Økt bekymring for vår klode
  - FNs klimapanel slår fast at vi har menneskeskapte klimaendringer
  - Dette får konsekvenser for Trøndelags utvikling
- Det globale matfatet
  - Verdens etterspørsel etter mat øker
  - Konsumentene er blitt opptatt av mathelse og ren natur

Tre mulige scenarier beskriver hvordan Trøndelag kan se ut som følge av de ulike drivkreftene som påvirker samfunnsutviklingen.

- Evig grønn
  - Trøndelag som forenier krefter og klarer å bli en merkevare innen miljøteknologi og internasjonal turisme, basert på lokal mat, kultur og egenart
- Evig vekst
  - Trøndelag som har ambisjoner om å vær en attraktiv og fremtidsrettet region, som klarer å utvikle forskningsmiljøer og næringsliv som har muskler nok til å konkurrere med de beste
- Evig ung

- Trøndelag som satser på å gi innbyggerne et godt og variert velferdstilbud ved å bidra til samarbeid mellom ulike sektorer, slik at nye løsninger utvikles for et samfunn med stadig flere eldre og omsorgstrengende

Oppsummering utfordringer bolig og næringsutvikling

Levanger og Verdal ligger i yttersonen for pendling til Trondheim, dette kompenseres noe av nærhet til sykehuset i nabokommunen. Befolkningsvekst alene vil derfor ikke være en drivkraft i næringsutviklingen i kommunene.

Verdal er svært tung på industri med gode muligheter for videreutvikling av felleskap for kompetansemennesker innenfor visse fagområder. Levanger har både en stor industriarbeidsplass som har behov for langsiktig tilgang på energi, sykehus og en stor utdanningsinstitusjon, som geografisk og faglig er nokså spredt.

Både Levanger og Verdal har ca 10 % av den yrkesaktive befolkningen sysselsatt i jordbruk.

I Levanger og Verdal kommuner ligger betydelige muligheter.

Verdal kommune har drevet omstillingsarbeid over flere år, og har profilert seg som nytenkende spesielt på kultursiden gjennom offensiv utvikling av Stiklestad Nasjonale Kultursenter og nå sist gjennom etableringen av Tindved kulturhage med landets andre offisielle teaterutdanning, studiet teaterensemblevirksomhet, som bærebjelke.

Utfordringer knyttet til eNorge

Informasjonsteknologi har en sterkt samfunnsomformende kraft. Generelt står vi nasjonalt overfor en spennende arbeidsøkt med å realisere samfunnsmessige gevinster av IT.

Måten vi kommuniserer, arbeider, lærer og innretter offentlig sektor på, og hvordan verdiskaping fremmes og formes i det norske samfunnet, er under så sterk endring at det kalles ”det digitale spranget”. Alle skal ha mulighet til å delta i informasjonssamfunnet. Digitale tjenester skal tilpasses den enkeltes behov. Digitale ferdigheter blir like viktig som andre ferdigheter, for alle.

Offentlig sektor forutsettes å gjøre både innbyggernes og næringslivets bruk av offentlig tjenester enklere gjennom helhetlige digitale løsninger. All ikke-sensitiv, formell kommunikasjon innen offentlig sektor forutsettes å i hovedsak å skje elektronisk.

Utfordringer knyttet til økt fokus på økonomi hos samarbeidspartnere

Generelt er det økt fokus på økonomi hos alle offentlige samarbeidspartene. Innenfor sykehussektoren er det stor oppmerksomhet omkring å få sendt ut pasientene så snart de har fått den behandling sykehuset har ansvaret for å gi. Fokus på dette, medfører økt press på kommunale tjenester.

Utfordringer knyttet til mangel på arbeidskraft

7-800 000 personer av de 2 400 000 som i dag er i arbeidsstyrken, er i utkanten av arbeidslivet. Dvs ca 1/3 av samtlige i arbeidsstyrken, av ulike grunner, holdes utenfor arbeidslivet i kortere eller lengre perioder.

I tillegg arbeider mange kvinner deltid.

Arbeidskrafttilfanget kan økes gjennom

- Færre på stønad og flere i jobb, dvs redusert sykefravær, færre uføre og flere seniorer i arbeid lenger
- Økt sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne og personer som i dag befinner seg i utkanten av arbeidsstyrken
- Økt sysselsetting av personer som jobber deltid

I tillegg kan arbeidskrafttilfanget økes gjennom

- Økt arbeidsinnvandring

Levanger og Verdal kommuner har ikke ennå merket mangel på arbeidskraft i særlig stort omfang. Men det er ikke et spørsmål om det kommer til oss, men et spørsmål om når.